

ଗୋଟିଏକୁ କେମିତି ଭାଙ୍ଗିବା

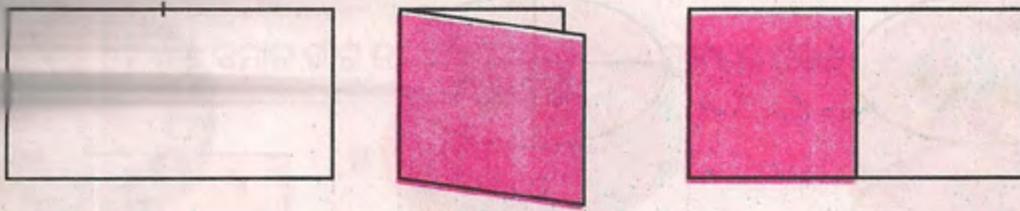
ଥରେ ଦୁଇଟି ବିଲେଇ ମିଶି ଜଣେ ଲୋକ ଘରୁ ପିଠାଟିଏ ଆଣିଥିଲେ । ତାକୁ ନିଜ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟି ନ ପାରି ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ର ସାହାଯ୍ୟ ନେଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ ପିଠାକୁ ଏମିତି ଦୁଇ ଭାଗ କଲା ଯେପରି ଗୋଟିଏ ଭାଗ ବଡ଼ ଓ ଅନ୍ୟ ଭାଗ ସାନ ହେବ । ଦୁଇ ଖଣ୍ଡକୁ ତରାଜୁର ଦୁଇ ପାଖରେ ପକାଇ ତଉଲିଲା । ଗୋଟିଏ ପାଖ ତଳକୁ ଗଲା । ସେ ପାଖରେ ଥିବା ପିଠା ଖଣ୍ଡିକରୁ କିଛି ଛିଣ୍ଡାଇ ନେଇ ନିଜେ ଖାଇଲା । ପୁଣି ତଉଲିଲା, ଏଥର ତରାଜୁର ଆଉ ପାଖଟି ତଳକୁ ଗଲା । ସେ ପାଖରେ ଥିବା ପିଠାରୁ କିଛି ଛିଣ୍ଡାଇ ନେଇ ନିଜେ ଖାଇଲା । ବିଲେଇ ଦୁଇଟି ଭାବୁଛନ୍ତି, “ହଁ, ମାଙ୍କଡ଼ଟି ବଡ଼ ଭାଗରୁ ଟିକିଏ ନ ଖାଇଲେ ଭାଗ ଦୁଇଟି ସମାନ ହେବ କିପରି ?

ଏପରି ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଖାଇ ଖାଇ ପିଠା ଶେଷ ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ଯାଇ ଗଛ ଉପରେ । ବିଲେଇ ଦୁଇଟି ଶେଷରେ ମନ ଦୁଃଖରେ ଗଲେ । ପିଠାଟିକୁ ଯଦି ନିଜେ ସମାନ ଦୁଇ ଭାଗ କରି ଦେଇଥା’ନ୍ତେ ତେବେ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

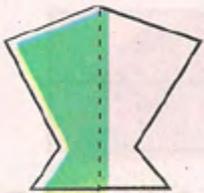
- ଯଦି ବିଲେଇ ଦୁଇଟି ପିଠାଟିକୁ ସମାନ ଦୁଇ ଭାଗ କରିବା ଲାଗି ତୁମକୁ କହିଥା’ନ୍ତେ, ତୁମେ କିପରି ଭାଗ କରିଥାଆନ୍ତ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଅ ।

ଗୋଟିଏ କାଗଜ ପଟି ନେଇ ତାକୁ ସମାନ ଦୁଇ ଭାଗ କର । ଗୋଟିଏ ଭାଗକୁ ଲାଲ୍‌ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

ଦୁଇ ସମାନ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ ଲାଲ । ଆମେ କହୁ, ଲାଲ ଅଂଶଟି କାଗଜ ପଟିର ଦୁଇ ସମାନ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ । ସେହିପରି, ଧଳା ଅଂଶଟି ମଧ୍ୟ କାଗଜ ପଟିର ଦୁଇ ସମାନ ଭାଗରୁ ଏକ ଭାଗ । କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକର ଅଧା ଲାଲ୍ ଓ ଅଧା ଧଳା ଧଳା ।

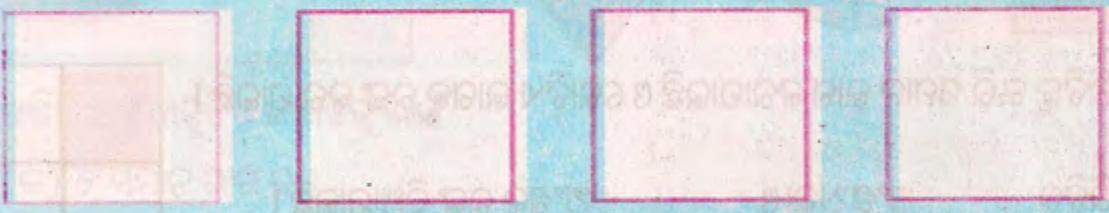
ମୁଖାଟିରେ ରଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଭାଗଟି ମୁଖାଟିର ଅଧା ଓ ରଙ୍ଗହୋଇ ନ ଥିବା ଭାଗଟି ମଧ୍ୟ ମୁଖାଟିର ଅଧା ।

ଗୁଡ଼ିଟିର ରଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଭାଗଟ ପୂରା ଛବିର $\frac{1}{9}$ ଓ ଧଳା ଭାଗ ପୂରା ଛବିର $\frac{8}{9}$ ଅଟେ । ଏହାକୁ ୧ ବିଭକ୍ତ ୨ ଭାବେ ପଢ଼ାଯାଏ ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ-

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଗାକୃତିର ଛବିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଗାର ଟାଣି ସମାନ ଦୁଇ ଭାଗ କର । ଗୋଟିଏ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

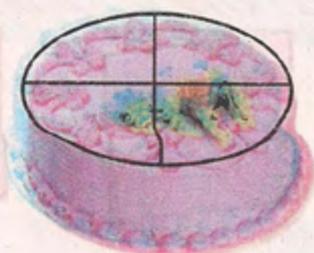
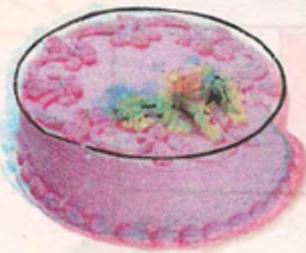

୨. ପାଖରେ ଥିବା ଚିତ୍ରରେ ଗାରଟିଏ ଟାଣି ଚିତ୍ରକୁ ସମାନ ଦୁଇ ଭାଗ କର ।

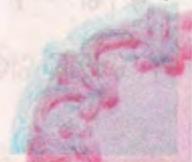

ରିତାର ବାପା ଗୋଟିଏ କେକ୍ ଆଣିଥିଲେ, ସେ ତା'କୁ କୁ ନିଜ ପାଇଁ ଭାଇ, ବାପା ଓ ମା'ଙ୍କ ପାଇଁ ଚାରି ସମାନ ଭାଗ କଲା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶକୁ ବାଣ୍ଟିଦେଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଗକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

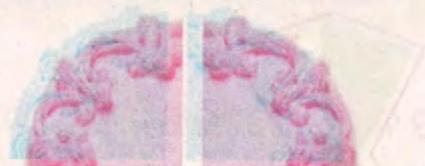

ରିତା ପାଇଥିବା ଅଂଶ = ପୁରା କେକ୍ କର ୪ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ
 = ପୁରା କେକ୍ କର $\frac{1}{4}$ ଅଂଶ

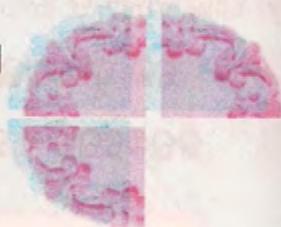
ରିତା ଓ ତା'ର ଭାଇ ପାଇଥିବା କେକ୍ ଅଂଶ = ପୁରା କେକ୍ କର ୪ ର ସମାନ ଭାଗରୁ ୨ ଭାଗ

= ପୁରା କେକ୍ କର $\frac{2}{4}$ ଅଂଶ

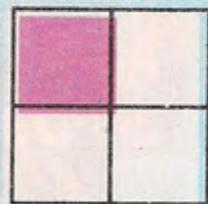
ରିତା, ତା'ର ଭାଇ ଓ ମା' ମିଶି କରି ପାଇଥିବା କେକ୍ ଅଂଶ = ପୁରା କେକ୍ କର ୪ ର ସମାନ ଭାଗରୁ ୩ ଭାଗ

= ପୁରା କେକ୍ କର $\frac{3}{4}$ ଅଂଶ

କୋଠରିଟିକୁ ଋଷି ସମାନ ଭାଗ କରାଯାଇଛି ଓ ଗୋଟିଏ ଭାଗକୁ ରଙ୍ଗ କରାଯାଇଛି ।

କୋଠରିଟିର _____ ଅଂଶ ଧଳା ଓ _____ ଅଂଶକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଆଯାଇଛି ।

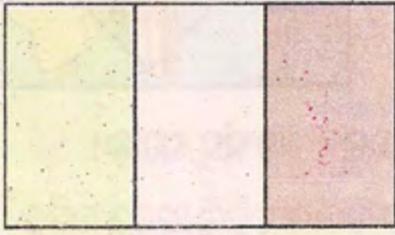

କିଏ କେତେ ଅଂଶ କେକ୍ ପାଇଲେ ତାହା ଜାଣିବା ଲାଗି ଆମେ $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ ଆଦି ସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କଲେ । ଏହି ଭଳି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଭଗ୍ନାଂଶ ସଂଖ୍ୟା ବା ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା କୁହାଯାଏ । $\frac{1}{9}$ ରେ ଗାର ଉପରେ ଥିବା ୧ କୁ ଲବ ଓ ଗାର ତଳେ ଥିବା ୨ କୁ ହର କୁହାଯାଏ । $\frac{1}{9}$ କୁ ଏକ ବିଭକ୍ତ ଦୁଇ ପଢାଯାଏ । $\frac{3}{4}$ ରେ ଲବ ୩ ଓ ହର ୪ ଅଟେ ଓ ଏହାକୁ ତିନି ବିଭକ୍ତ ଋଷି ପଢାଯାଏ ।

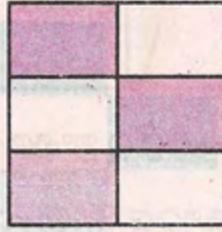
ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ତଳ ଚିତ୍ରକୁ କେତୋଟି ସମାନ ଭାଗ କରାଯାଇଛି ତାହା ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

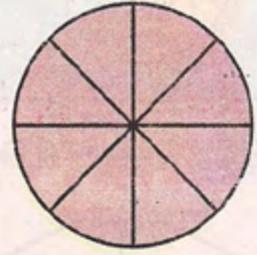
(କ)

(ଖ)

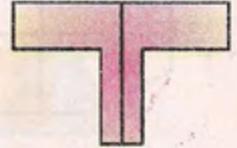
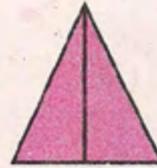
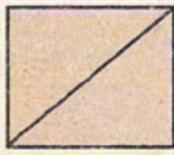
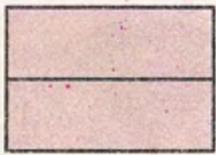

(ଗ)

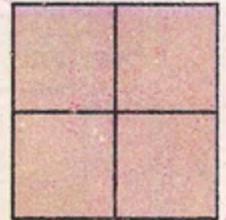
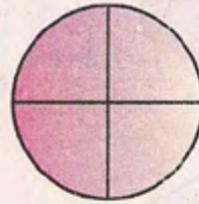
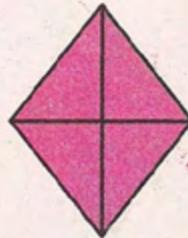
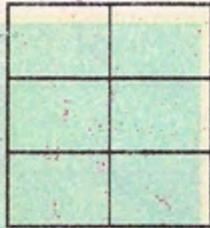
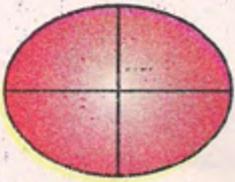

୨. ତଳ ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଟି ସମାନ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଛି ତା' ଉପରେ '✓' ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ) ଦୁଇ ସମାନ ଭାଗ

(ଖ) ଚାରି ସମାନ ଭାଗ

୩. ଖଣ୍ଡିଏ ଆୟତାକୃତିର କାଗଜକୁ ଭାଙ୍ଗି

(କ) ୨ ସମାନ ଭାଗ କର,

(ଖ) ୩ ସମାନ ଭାଗ କର,

(ଗ) ୪ ସମାନ ଭାଗ କର,

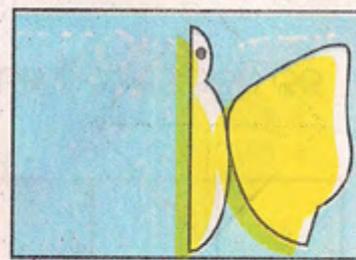
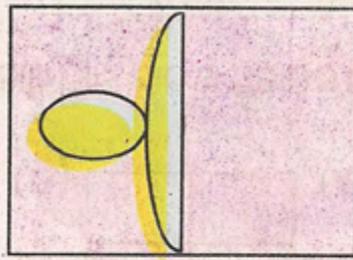
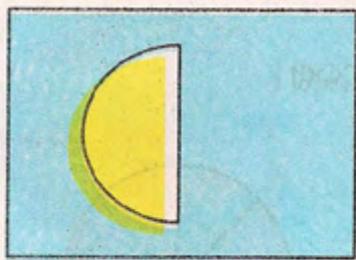
(ଘ) ୬ ସମାନ ଭାଗ କର,

(ଙ) ୮ ସମାନ ଭାଗ କର,

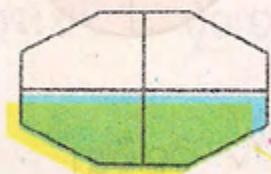
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ସମାନ ଭାଗ କରିବାପରେ ତାହାକୁ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଅ ।

୪. ଖଣ୍ଡିଏ ଆୟତାକୃତିର କାଗଜ ନେଇ ତାକୁ କେତେ ପ୍ରକାରରେ ଦୁଇ ସମାନ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ କର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାରକୁ ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଅ ।

୫. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ରର ଅଧା ଦିଆଯାଇଛି, ଚିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ।

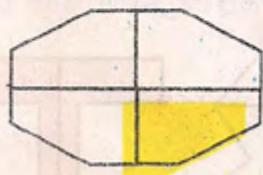

୬. ଚିତ୍ରର କେତେ ଅଂଶ ରଙ୍ଗିନି ତାକୁ ଦେଖ ଓ ରଙ୍ଗିନି ଅଂଶକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭଗ୍ନସଂଖ୍ୟା ସହ ଯୋଡ଼ ।

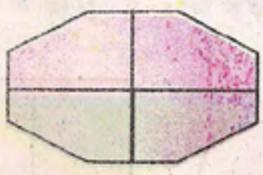
ଚଉଦ

$$\frac{7}{8}$$

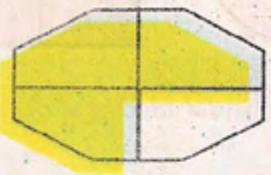
ଅଧା

$$\frac{2}{8}$$

ତିନି ଚତୁର୍ଥାଂଶ

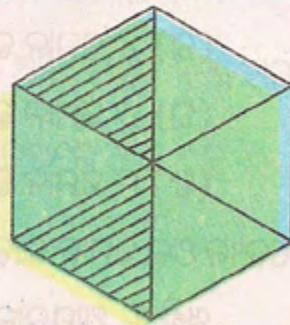
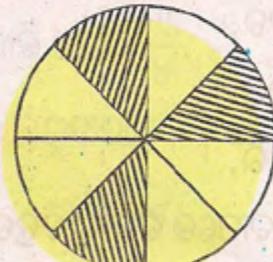
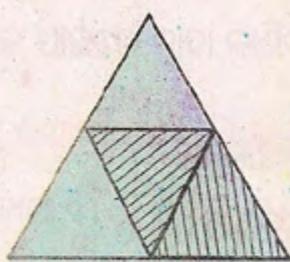
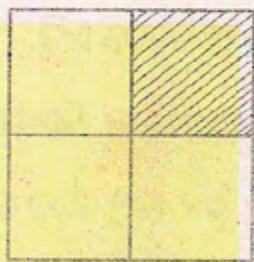
$$\frac{6}{8}$$

ପୁରା

$$\frac{8}{8}$$

୭. (କ) ଚିତ୍ର ଦେଖି ରେଖା ଚିହ୍ନିତ ଅଂଶ ପୂରାଚିତ୍ରର କେତେ ଭାଗରୁ କେତେ ଭାଗ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

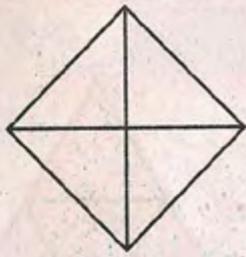
୪ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ,

----- ଭାଗରୁ ----- ଭାଗ,

----- ଭାଗରୁ ----- ଭାଗ,

----- ଭାଗରୁ ----- ଭାଗ

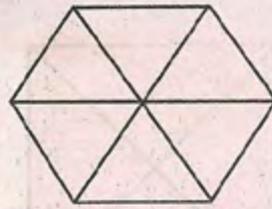
(ଖ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ର ତଳେ ଥିବା ଲେଖା ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଚିତ୍ରର ଅଂଶକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

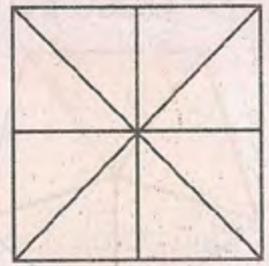
ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ

ଦୁଇ ପଞ୍ଚମାଂଶ

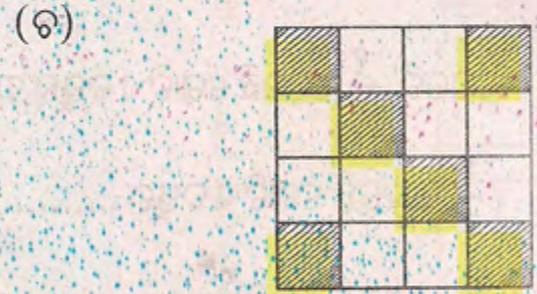
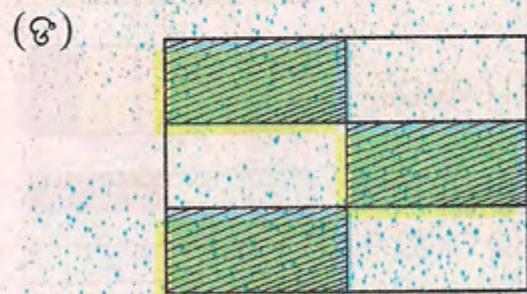
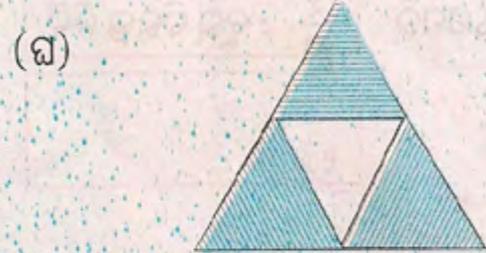
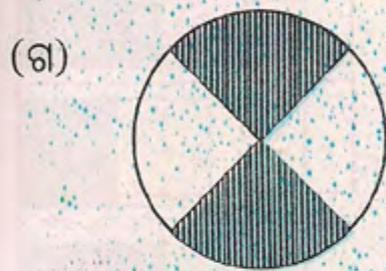
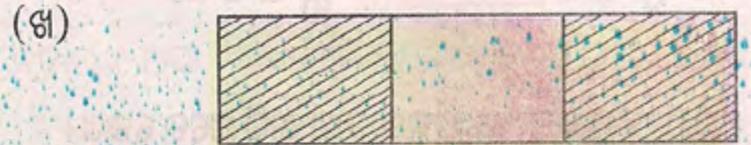
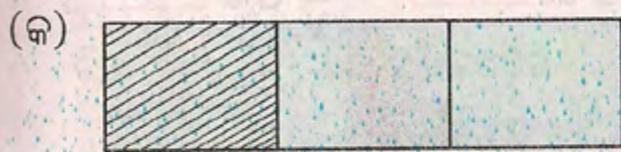

ଛରି ଷଷ୍ଠାଂଶ

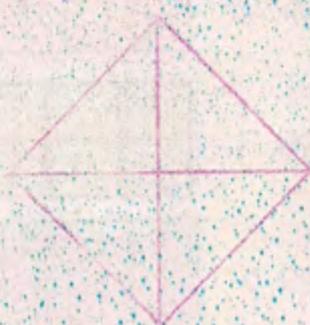

ପାଞ୍ଚ ଅଷ୍ଟମାଂଶ

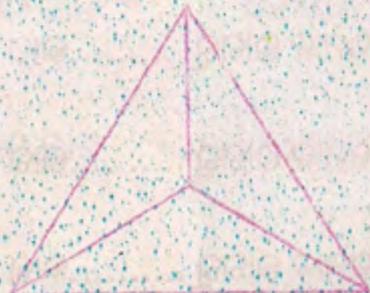
୮. ଛବିର ରେଖା ଚିତ୍ରିତ ଭାଗଟି ପୂରା ଚିତ୍ରର କେତେ ଭାଗ ତାହା ଲେଖ ।

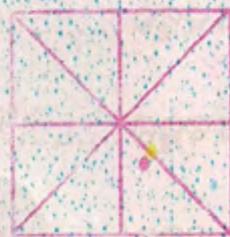
୯. ରଙ୍ଗ କରି ବା ଗାର ଟାଣି ଦେଖାଅ ।

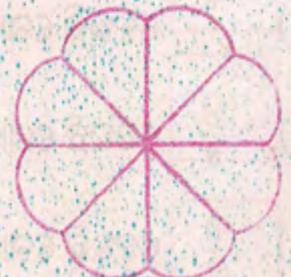
୪/୧

୬/୨

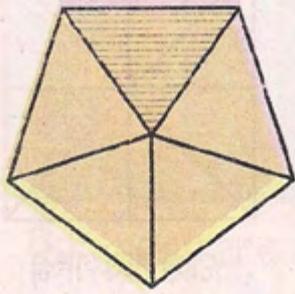

୮/୩

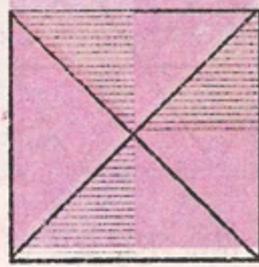

୮/୫

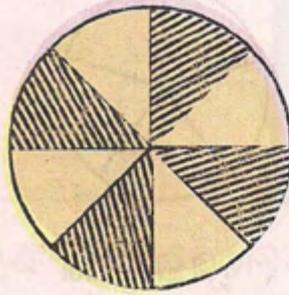
୧୦. ଯେଉଁ ଚିତ୍ରରେ ରେଖା ଚିହ୍ନିତ ଅଂଶ ଠିକ୍ ଲେଖାଯାଇଛି ତା' ପାଖରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଦିଅ ଓ ଯେଉଁଠି ତା' ପାଖରେ ଛକ (x) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

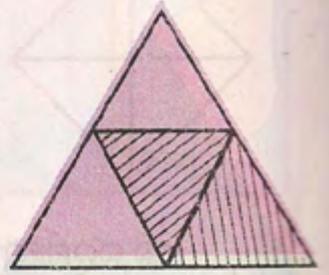
$\frac{୧}{୪}$ ଅଂଶ

$\frac{୮}{୩}$ ଅଂଶ

$\frac{୮}{୪}$ ଅଂଶ

$\frac{୨}{୪}$ ଅଂଶ

୧୧. ନିମ୍ନ ଭଗ୍ନାଂଶଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଖାଲି ଘରେ ଲେଖ ।

ଯେପରି $\frac{୨}{୩}$: ଦୁଇ ବିଭକ୍ତ ତିନି

$\frac{୩}{୫}$:

$\frac{୬}{୧୦}$:

$\frac{୬}{୧୭}$:

$\frac{୮}{୧୦}$:

$\frac{୧୦}{୧୮}$:

୧୨. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ଯେପରି $\frac{୧}{୩}$ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ୩ ସମାନ ଭାଗରୁ ୧ ଭାଗ । ସେହିପରି-

(କ) $\frac{୧}{୬}$ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ..... ସମାନ ଭାଗରୁ ..... ଭାଗ ।

(ଖ) $\frac{୩}{୫}$ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ..... ସମାନ ଭାଗରୁ ..... ଭାଗ ।

(ଗ) $\frac{୨}{୧୦}$ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ..... ସମାନ ଭାଗରୁ ..... ଭାଗ ।

(ଘ) $\frac{୪}{୫}$ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ..... ସମାନ ଭାଗରୁ ..... ଭାଗ ।

(ଙ) $\frac{୩}{୬}$ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ..... ସମାନ ଭାଗରୁ ..... ଭାଗ ।

(ଚ) $\frac{୨}{୭}$ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁର ..... ସମାନ ଭାଗରୁ ..... ଭାଗ ।